

ljene, a time i mogućnost da se teorijski produbljene razmotri zadata tema što bi, svakako, zahtevalo mnogo veći obim od 136 stranica malog formata).

U prvom delu studija se bavi razvoje, koncepcije novog međunarodnog informativnog poretka, koja je, kao i sam termin, preživela sopstvenu evoluciju (po najnovijoj verziji, reč je o novom svetskom poretku u informacijama – komunikacijama). Detaljno je opisana borba nesvrstanih zemalja, eksperata i protivnika – zastupnika paradigme o »slobodnom protoku informacija« – koja je nakon pola decenije dovela do institucionalne verifikacije koncepta novog svetskog poretka u oblasti informacija – komunikacija. Dat je detaljan hronološki pregled skupova i dokumenata kroz koje se brusila nova koncepcija, da bi konačno na XX generalnoj konferenciji Uneska (1978) postala fakat, predmet razmatranja i israživanja, okvir za koncentrisanje moralne i materijalne podrške i pomoći UON i Uneska. Pozivanjem na mnoštvo finisa jednog formalizovanog jezika međunarodnih organizacija, u ovom delu ne nailazimo na suštinu novog poretka. Ona je prezentirana tek u trećem delu studije: stvaranje ne samo novog, »efikasnijeg i bolje uravnoteženog sistema informacija i komunikacija« koji bi samo predstavljao poboljšanje postojećeg sistema u tehničkom i tehnološkom smislu, nego i stvaranje suštinskih novih odnosa na nacionalnom i međunarodnom nivou zahvaljujući istorijskim mogućnostima koje su otelotvorene u sredstvima za informacije – komunikacije (str. 135).

Drugi deo studije naslovljen je »Novi međunarodni ekonomski poredak i novi svetski poredak informacija-komunikacija, oslanjanje na sopstvene snage kao zajednički imenitelj«. Autori smatraju da je oslanjanje na sopstvene snage onaj instrument oko kojega se mogu organizovati najvažnija pitanja iz domena dva poretka (str. 49), pri čemu taj instrument definišu kao oslanjanje na materijalne i ljudske resurse u zajednici pre nego na resurse i ideje izvan nje. Da bi izbegli krajnju konsekvencu takvog pristupa, istovremeno se ogradauju i od autarkičnosti, kao nepoželjne. Međutim, od sve izložene građe, najmanje je primera i uputstava kako su se, ili kako bi valjalo da se organizuju »resursi« da bi se zemlje u razvoju, individualno i kolektivno, oslonile na sopstvene snage.

U odeljku su razmotrena sledeća pitanja: uloga masovnih komunikacija u oslanjanju na sopstvene snage, rastuće industrije, daljinsko osmatranje i oslanjanje na sopstvene snage. Da ne bismo obeshabrali potencijalnog čitaoca, mora se reći i nešto o tekstu pod nabrojanim i nejasnim podnaslovima.

Povodom prvog pitanja govori se o vezi masovnih komunikacija i javnog mnjenja o mogućnosti stvaranja raspoložena javnosti da podrži društvene promene, zatim o vezi masovnih komunikacija i obrazovanja i, konačno, o trgovini specijalizovanim informacijama koje su činilac savremene proizvodnje.

Pod »Rastućim industrijama« objašnjeno je kako sve veći broj zaposlenih i sve veći kapital vezani za proizvodnju i promet informacija formiraju nove industrijske grane, i postaju novi kvalitet moderne industrije, prvenstveno u formi transnacionalnih korporacija. Dokazano je kako od sporednog, informacija postaje bitan faktor u radu provrede. Autori tvrde da je prenos takvih informacija u međunarodnom prostoru »krvotok« međunarodnog poslovanja, i to bi se saznanje moglo uzeti, možda, kao pozitivno iskustvo za zemlje u razvoju. Najveći broj ilustracija i podataka o ovoj temi, na žalost, vezan je samo za SAD.

»Daljinsko osmatranje i oslanjanje na sopstvene snage« je odeljak koji bi na prvi pogled privukao najmanju pažnju. Međutim, mošljenja sam da je to pojedinačno uzeto, možda, i najbolji deo studije. Ovde se na vrlo jasan i razumljiv način govori o istraživanju prirodnih blaga pod zemljom, na zemlji i oko nje sa svemirskih platformi (satelita). Bez prenatrpavanja dokumentima i rezolucijama, i sa pregršt konkretnih podataka, popularno je objašnjeno šta je to, ko i kako trenutno iz nove metodologije izvlači ekonomske i političke prednosti, šta su pravne nedoumice i otvorena pitanja, i kako se zemlje u razvoju moraju postaviti prema narušavanju sopstvenog ekonomskog suvereniteta posredstvom informacione tehnologije iz kosmosa.

Treći deo studije, »Kuda ka kojim promenama?«, trebalo bi da bude sinteza izloženih postavki, mada naslovom nagoveštava okrenutost ka akciji. Kada se prouči, on najviše liči na dokumente međunarodnih organizacija koji se donose konsenzusom – dakle, i sam zadovoljava pomalo oba očekivanja, ali nijedno do kraja. Autori su to i priznali, pošto su od svih mogućnosti zaključnoj analizi podvrgli samo transnacionalna preduzeća! Dijalektika i veza dva nova poretka (iz naslova) ovde su predstavljene na sledeći način: novom informaciono-komunikacionom tehnologijom dominiraju transnacionalna preduzeća; ona se najviše njom koriste i postižu sebične, profitom motivisane ciljeve; time, one pre svih ostalih činilaca, uz pomoć informaciono-komunikacija, modifikuju svetsko stanje i proces, to jest (novi) međunarodni ekonomski poredak. U određenom smislu, autori su objasnili i razlog ove simplifikacije, i to je drugo vrlo važno saznanje iz ove studije (uz neizbežnost razmišljanja o ponašanju Jugoslavije prema »daljinskom osmatranju«, o čemu se uopšte kod nas javno ne govori). Naime, transnacionalci, kombinovano i u dosluhu sa sopstvenim vladama, promućurno raspodeljuju »nagrade« i »pritiske« na zemlje u razvoju, uspevaju da ih izoluju i razjedinjuju, a time planski slabe i osnovne generatore borbe za novi ekonomski i novi informativni poredak u svetu. To je i razumljivo, jer po rečima M' Bowa, cilj te borbe je težnja da se izmene »osnovna postojeća pravila u međunarodnim odnosima i dovede do ere međunarodne saradnje u kojoj zemlje u razvoju neće više morati da prilagodavaju svoju privrednu delatnost tako da odgovara interesima razvijenih zemalja, već će moći, više nego u prošlosti, svoju privrednu delatnost da prilagodavaju svojim sopstvenim interesima« (str. 120).

Pavlič, Hamelnik i Budišin (pominjem treće ime, i iako to nije u predgovoru preporučeno, zbog kvaliteta doprinosa) obezbedili su prikazanom studiju našoj naučnoj javnosti i precizan uvid u relevantnu literaturu za odgovarajuću temu. Pri tome ne mislim samo na bogatu selektivnu bibliografiju (343 naslova su data uz tekst), već i na korišćenje fusnota u kojima je pravo otkrovenje autora izvan zapadne Evrope i Severne Amerike, na koje se uglavnom oslanjaju komunikolozi i komunikologije mnogih zemalja. Kroz ovu studiju vrlo dobro se upoznao teorijski domašaji autora izvan evrocentrističkog horizonta, iz Afrike, Azije i Latinske Amerike naročito. Međutim, moramo pored osnovne zamerke, nedostatka čvrste teorijske osnove, do-

dati još neke. Prvo, u tekstu je isuviše citiranih i parafraziranih pasaža, pa se kroz njih teško probija autorska linija, odnosno opredeljenje potpisnika studije. Drugo, promakle su određene nepreciznosti kojih ne bi smelo biti u jugoslovenskom izdanju i za našeg čitaoca: da li treba tvrditi da je »Tanjug« osnovao Pool novinskih agencija nesvrstanih zemalja? da li su nabrojani pravi instituti na kojima te zemlje školuju novinarski kadar? itd. Treće, prosečan će čitalac imati dosta teškoća ukoliko se odluči da pročita ovu studiju. Delom, to može biti posledica prevodnja (1) s engleskog, delom, to je zbog usvajanja nedovoljno čistog i »novokomponovanog« jezika međunarodnih organizacija i njihovih eksperata. Takođe vrlo je mnogr skraćena za čije je tumačenje potrebno određeno predznanje. Sve to govori koliko je tekstu nedostajao lektor, koga, na žalost, nema potpisanog na koricama studije.

## MIŠEL BARET: »POTČINJENA ŽENA«, Problemi marksističke analize feminizma, Prevela s engleskog Mirjana Rajković, »Radnička štampa«, Beograd 1983.

Piše: Rada Iveković

Ova se knjiga pojavljuje kao jedna u nizu studija britanskog marksističkog feminizma, među kojima su, svakako, najpoznatija dela Sheila Rowbotham. Ona je historičarka kojoj je (osobito u knjizi *Women, Resistance and Revolution*) u centru pažnje odnos revolucionarnih pokreta prema ženama, ali koja povijest ne vidi samo u velikim potezima mogućih generalizacija, nego i u svakodnevnici onih što žive u njenom naličju. Otud njena blagonaklonost i prema ličnom iskazu (vlastitom ili tuđem) kao dodatnom materijalu među inače bogatim referencama iz kulture uopće. Mihchele Barrett, nasuprot njoj, ima ponešto uži referencijalni aparat, tradicionalno marksistički, analizirajući položaj žene prvenstveno u okviru kapitalističkog sistema (sa preferencijalnim temama: žena i rad, odnos proizvodnje i reprodukcije života i sl.). Posebna je zasluga autorice što iznosi relevantnu diskusiju o statusu kućnog rada žena: da li on sudjeluje u proizvodnji ili je samo dio reprodukcije radne snage? Stvara li višak vrijednosti? Na žalost, autorica u tome ostaje dugo neodlučna, da bi se konačno, tako se čini, priklonila mišljenju prema kojemu ova vrsta rada pripada »samo« u reprodukciju. Doista je šteta što lektira autorice nije seznela do izvrsnih analiza koje u tom pitanju već postoje, napr. na talijanskom govornom području, gdje knjiga više autora *La coscienza di sfruttata* insistira na povezanosti sfera reprodukcije i proizvodnje, smatrajući da rad u domaćinstvu doprinosi oboma. Ženski rad se nemože izolirati od proizvodnje viška vrijednosti. Istu stvar implicira i Claude Meillassoux u knjizi *Femmes, greniers et capitaux*.

U poglavlju »Ženskost, muškost i seksualna praksa« autorica se osvrće na odnos feminizma i psihoanalize (prvenstveno na feminističku kritiku psihoanalize, a u prvom redu Freuda). Nasuprot J. Mitchell, M. Barrett smatra da je nemoguće pomiriti to dvoje, kao što je moguće pomiriti i marksizam i psihoanalizu. Ovog podosta zastarjelog i konzervativno-marksističkog stava autorica se može držati upravo zahvaljujući tome što prešućuje sve što je na polju zbližavanje to troje ikad učinjeno, osobito poststrukturalistički marksizam i postlakonovsku psihoanalizu (apsolvirajući Reicha lakonskim »rezom« između starog i mladog, ne obazirući se na antipsihijatriju, ignorirajući Lacana i sve iz njega proizišlo). Pravo je čudo kako na mjestima gdje se dotiče pitanje diskursa, semiotike i sl. uspeva da mimoide autora kao što su Luce Irigaray, Michele Montrelay, Eugénie Lemoine-Luccioni, Juliju Kristevu i druge, da i ne spominjemo njihove muške prethodnike. Njeno joj marksističko oslanjanje pretežno na Althussera nije pomoglo da uzme u obzir poststrukturalistička i dekonstruktivistička kretanja kod Bataillea, Derida, Bart, Barthesa, Foucaulta, Deleuzea, Guattarija i dr.

U pogledu odnosa klase i roda, Barrett su u svojoj kritici ograničava na standardne, klasične, neofeminističke autore kao što su Sh. Firestone *The Dialectics of Sex*, J. Mitchell (*Psychoanalysis and Feminism*), Kate Millet *Sexual Politics*.

Autorica s pravom pledira za identitet spola kao determinantan, pored klasnog, za čovjeka, ukazujući na podjelu rada među spolovima, koja opstaje kroz sva društva. Posebno se osvrće na problem odnosa žene i porodice.

Knjiga prikazuje konkretnije situaciju u Velikoj Britaniji, što i jeste prvenstvena prednost ovakvih studija (rado bismo vidjeli ovakvu knjigu o položaju žene kod nas). U pogledu strategije djelovanja ženskog pokreta, M. Barrett smatra da je najhitnije da se odredi imaju li ženski i radnički pokret zajedničkih ciljeva. Ovdje valja primijetiti da utoliko i radničke organizacije »priznaju« ženski pokret (ukoliko imaju iste ciljeve): problem je u tome da ove obično ne priznaju specifične potrebe i ciljeve žena, koji se na ovaj način (kao »zajednički ciljevi«) i ne mogu artikulirati. Pogrešna je, naime, autorična pretpostavka o simetriji, budući da je već upostavljen supsumpcijski nesimetričan odnos između radikalnog i ženskog pokreta (a taj se ne da voluntaristički ispravljati). Čini nam se, dakle, da bi strateški bilo ispravnije prvo ispitivati nešto drugo: koliko radničke organizacije prihvaćaju ciljeve i potrebe radnica i radnika (kao i nezaposlenih i ostalih marginalaca... što se odmah pokazuje kao dosta problematično), po mogućnosti diferencijalno.

No, valja istaći i prednosti ove knjige. Među njima i to što je prva ove vrste provedena u nas, gdje će svakako biti otkriće, kao što se pokazalo da je otkriće tek nedavno prevedeni *Drugi spol* Simone de Beauvoir, koji inače



datira još iz daleke 1949. godine. Naime, dobrih (ili, uostalom, bilo kakvih) neofeminističkih knjiga, kao što je, ipak, ova-kod nas gotovo uopće još nije bilo u prevodu, kao što to s pravom piše pisao predgovora Nada Ler-Sofronić; ali je zato dezinformacija bilo mnogo: »Najčešće se radilo o interpretaciji neofeminizma iz druge ruke, s tendencijom da se on prikaže kao pomodarstvo, egzibicionizam (kritika s desna), ili kao »buržoaski feminizam« (kritika »s leva«) (str. 9, predgovor *Marksizam i feminizam*). U tim uvjetima, teško objaviti *bilo kakvu* knjigu o bilo kojem aspektu ženskog pitanja, te već više rukopisa domaćih autora, s konkretnim analizama koje se odnose na našu sredinu, ne može, na žalost, naći izdavače. U tim uvjetima moramo biti zahvalni izdavaču što je objavio makar ovu jednu knjigu, žaleći za cijelom zamislivom bibliotekom. Ovakva knjiga, bez obzira na moguću prigovore i, uostalom, različite ukuse, pokazuje da se žensko pitanje može i mora teorijski osmisliti, da je ono i znanstveno a i praktično silno aktuveno, da pokreće veliki niz tema. Ona, uostalom, pripada u znanstveno područje, koje se na engleskom naziva Women's Studies (studije o ženi ili žensko studije), i koje već ima i svoj akademski status.

Usput, primijetimo sljedeće: iako se naslov originala *Women's Oppression Today* (Ugnjetovanja žena danas) mogao dovoljno prihvatljivo zamijeniti našim *Potčinjena žena*, prevod podnaslova *Problemi marksističke analize feminizma (za Problems in Marxist Feminist Analysis)* nije se smio otknuti. Pravičan bi prevod bio *Problemi marksističko-feminističke analize*, dok onaj koji je usvojen djeluje tendenciozno i iznevjerava osnovu misao i truo autorice oko *marksističkog feminizma*, za koji se i ona zalaže (a toj orijentaciji pripada i njena knjiga). Druga je stvar što se piscu ovih redaka stroga podjela na marksistički feminizam i »onaj drugi«, često nazivan radikalnim (a za koji bi onda valjalo zaključiti da je nemarksistički), čini posve neopravdanom – iako nju, donekle, zastupa i Michele Barrett. Naime, ako insistiramo na posebnom marksističkom feminizmu, desit će nam se da zavedeni nasilnom dihotomijom povjerujemo kako postoji i neke *anti* marksistički feminizam, što je teško pokazati. Dodajmo i ovo: prava je šteta što je knjiga u provodu izgubila bibliografiju i kazalo.

#### Napomene:

1 *Women, Resistance and Revolution*, Penguin, Harmondsworth 1972; *Woman's Consciousness, Man's World*, isto, 1973; *Socialism and the New Life* (zajedno sa Jeffrey Weeks), Pluto Press, London 1977; *Beyond the Fragments. Feminism and the Making of Socialism*, (zajedno sa Lynne Segal & Hillary Wainwright), Merlin, London 1979; na našem jeziku vidi: *Svest žene, svet muškarca*, SIC Beograd 1983; a također u časopisima: *Dijalektičke smetnje* (»Naše teme« 11/1980) i *Feminizam u radikalnom i ranom socijalističkom pokretu* (»Marksizam u svetu« 8-9/1981).

2. Mazzotta, Milano 1972. Vidi »Marksizam u svetu« 8-9/1981.

3. Maspero, Paris 1957. Vidi »Marksizam u svetu« 8-9/1981.

## NIKOLA KITANOVIĆ: »ČEDNE PRIČE«, Matica srpska, Novi Sad 1983. Piše: Aleksandar Nogo

U pokušaju da se izdvoje izvesne zajedničke determinante pesama u knjizi *Čedne priče*, u prvi mah izbijaju sugestivne slike i simboli, elementarna snaga oslobođenosti (čitaj: naivnosti) dočarava atmosferu iščašenosti i amorfnosti, jedno halucinantno delirično stanje svesti. U ovakvom poetskom prostoru postavljene su osnovne relacije poezija (čitaj: priča) Nikole Kitanovića. Pesnički subjekt je zatečen u »kovitlacu«, sveta, ali taj »kovitlac« postoji i u samom subjektu – kao poremećena realnost u kojoj je karakteristično transponovan odnos prema smrti. Prizori u likovnoj i vizuelnoj ravni ove knjige (posebno naglašavam pesme iz ciklusa *Priče o čudnim ulascima uoči smrti duhova*, objedinjene temom vilajeta) deluju na emocionalno biće lirskog subjekta kao nadmoćna sila, kao religija. Kao i u ostalim pesmama, ove slike predstavljaju imaginarni pejzaž, oslonjen na dva kontrapunkta: pesak i vodu, pagansko-pastoralnog ambijenta i sobne fantazmagorije.

Ali u ovom kafijsko-poetskom prostoru, u ovom relativno plodnom apokaliptičnom pejzažu, Nikola Kitanović je propustio priliku da napravi dobru zbirku, dobru pesmu. Osećanje obaveznosti, pozvanosti, kao i prevelika želja da se stvori poezija, ubilo je u potpunosti poeziju u knjizi *Čedne priče*.

Jezik Kitanovićeve priče (alternativno, može i pesama) nudi se kao izuzetno sironašan i neuk, koji od svoje referencijalne funkcije nije u stanju nigde dalje da dopre. Prošetajmo malo knjigom i pogledajmo mahom, početne rečenice, Kitanovićeve pesama. Topika lirskog subjekta doima se veoma dosadno, kako zbog patetične narativnosti, a i zbog fingiranog i jednolikog izraza: *u svoju pustinju unese haos: sedeo je sam u pustari; hodao je svojom pustarom; lutao je ravnom pustinjom; ležao je mrtav na pustari; u jednoj sobi ga zateče pustinja; ležao je jedno vreme na pustari poznatog hrama; otišao je u pustinju; pođe zadimljenim peskom...* pa dalje: *upao je u utrobu; postao je tesan telu; propao je kroz otvor na podu; nešto ga je izguralo; osetio je da pada; padao je sve do zemlje; upao je među stoku; pao je napola svaren; ovde nije kraj, ali čini mi se i ovo dovoljno ilustrativnim. Kad smo već kod falsifikovanja samog sebe; u zbirci se nalaze dve veoma zanimljive pesme u ciklusu *Mesečeve mene*. Prva je pod nazivom *Bajka o visinama* i glasi: *Jeleni umiru bez rike/ Posle Nekoliko trzaja/ širom otvore oči./ Zatvore ih./ Otvore ponovo./ Ostanu gledajući u opasnost/ koja ih je ubila./ Druga pod naslovom *Vaskrsenje (III): Umro je kao mlad jelen bez rike./ Široko je otvorio oči./ Zatvorio ih./ Ostao gledajući u opasnost/ koja ga je ubila./***

Kitanović ne oblikuje i preoblikuje stvarnost, on je opisuje i posreduje prijevima koji ne otkrivaju ništa.

On ne zarije od apstraktnih iskaza kojima se ništa ne govori: *naga tela u naponu prolazila su zamišljenim trgov; telo dobi miris laži*, i drugo. Veoma lako meša apstraktno i konkretno i tako dobijenu, otkupljenu, sliku, upošljava u pesmi u proizvodnji entropije.

U njegovom jeziku nema traženja nekog smisla i dubljih ličnih i emocionalnih doživljaja.

Pesnik ne razmišlja o tekstu dubinski, ne prihvata ga kao osnovno nepromenljivo sredstvo komuniciranja, već s njim manipuliše poput reklamera s novom vrstom artikla. Ne uzima prirodni predmet kao adekvatna simbola, kao, po Bartu, »pisljivo«. Osnovno izražajno sredstvo pesnik nalazi u narativnom iskazu, sekundarnoj metafori (... *kad im komad ruke/ završi u igli, dugmetu*) ili u »izvorno-misaonim« banalnim sentencama (*Ijudi stalno postoje; radost je zlokobna baba koja oslepljuje; istina je prvi stanovnik zemlje, koji se podmlađuje*), uposlenim kao uspešno smešnim.

Valja spomenuti (upotrebu) mitskih panteističkih simbola: jelen, vila, bosioak, zvezda repatica, mračna utroba, orao iz »nepoznatih visina oblaka« i Bog-topos koji se u 45 pesama, sa svojim sinonimima Gospod. Stvoritelj i Starac, pojavljuje 54 puta. Zaustavimo se malo na ovom zanimljivom Bogu. Situacije u koje Kitanović smešta svoga Boga, zaista su »božanstvene«. »Bog se grohotom smeje« (citaj iz *Bajke o istini*), zatim se lirski subjekt smeje svome Bogu, psuje ga (*Priča o psovci*), *Bog je sistem* (citaj iz *Priče o božijoj kletvi*), debatuje s budaalom (*Skaska o budali*). U pesmi *Priča o biću Starac se razljutio*, da bi nakon pet stihova promenio raspoloženje, *Tako je – veseliš me čoveče*. Bog se ponaša kao malo dete koje prestaje sa plačom čim dobije lilihip. Bog mekeče, mrmlija dok je zauzet stvaranjem, (*Priča o žrtvi*); da bi se u istoj pesmi napljao vruće krvi. Kitanovićeve bog se igra skrivalica poput dece (*Nema više uskrsnuća*).

Iz jedne fantazmagorije lirski subjekt pokušava da nađe (mada se ne vidi baš najjasnije pomažu li mu to ili ne) izlaz u ženi i tom prigodom ne propušta priliku za jednu slatku »izvornu« sentencu o ženinom poreklu. Govori bog čoveku: »*Pronađi neku ženu» stvorio sam je da se iskupim od tvoje napašti* (od kakve, nije jasno).

Prisutna mitska simbolika svedena je na dekorativni momenat radi popunjavanja naracije. Određeni semantički smisao i poetska vrednost izmiču kao simboli i završavaju kao jeftine vašarske drangulije. Tako je isto i s pastoralnim ambijentom, koji varira od paganskih do hrišćanskih okvira.

Forma egzistira kao mnoštvo detalja nepovezanih tehnikom sadržaja; kao mnoštvo nepovezanih celina. Formi i tehnici nije posvećena pažnja i one završavaju u raskoši nerada.

Ritam – opšta inflacija muzičke fraze.

Bacimo, na kraju, još jedan pogled na *Čedne priče*.

Iz rečenica Kitanovićeve pesama, ma koliko one bile nevešte i nespretno uradene, izbija jedno, što se ne može ni poreći ni preskočiti, kao vrednije u celoj knjizi, a to je: iskrenost. Kitanović kao pesnik ne folira, on je iskren. On je pesnik anime.

*Čedne priče* je odsanjala pesnikova anima koja bezuspešno poziva svog animusa da je plodi, otelovi i oživi. Animus je ovde nedelotvoran, nespretn, nevešt, anemičan. Bez njega se sve gasi. Činjenice i slike gube boju svojih vrednosti. Paralelni animus nije u stanju da otelovi sva idealizacijska stanja paralelne anime, koja se nastoji odrediti kao bekstvo od stvarnosti. Otuda funkcija irealnog nije, niti može naći primenu u nekoherentnom i haotičnom tekstu. Kitanović svoju pesmu drži na mucu pogrešnog spajanja koncepta i slike.

U prostoru jednog fantazmičnog i bogatog rekvizitara, otvorenog za uzbuđljivu pesničku emisiju i živu poeziju, dobili smo, što bi Sioran rekao – metafiziku za majmune; ili kako sam Kitanović kaže:

*Bože, rekao si da ću živeti*

*a to se samo moje telo smejal.*

Želim da napomenem da ovaj tekst nije pamflet. On nema ništa protiv Nikole Kitanovića. Mišljenja sam da bi svi trebalo da pišu poeziju, makakva ona bila; ali ne i da objavljuju. Ako neko i pronađe u tekstu pamfletsko, onda je to »pamfletsko« upućeno urednicima »jeftinih« pesmarica, ili nekom drugom od te fajte.